

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415200480
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2015:5415200480.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. R. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka - Y. Y. G. X. nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX a otec - L. R. nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom I. T. - L., T.Š. XXX/X, O.Č. X. XXX G., S. S. R., Í., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. U., maloleté dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, A. Bernoláka 381/4, takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. U. R. nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec L. R. je povinný platiť na výživu mal. U. 150,- EUR mesačne vždy do každého 19-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc od 01.08.2015.

Zameškané výživné na mal. U. za obdobie od 01.08.2015 do vyhlásenia rozsudku, vo výške 150,- EUR, je otec povinný uhradiť k rukám matky dieťaťa v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konanie o určenie výživného za obdobie od 06.06.2014 do 31.07.2015 **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným pôvodne na Okresný súd Námestovo (06.06.2014) matka žiadala, aby súd určil otcovi dieťaťa povinnosť platiť na výživu mal. U. mesačne sumou 150,- EUR vždy do každého 19. dňa v mesiaci. V odôvodnení návrhu uviedla, že otcovstvo k maloletému synovi bolo určené súhlasným vyhlásením oboch rodičov na Matričnom úrade v Bratislave. S otcom dieťaťa žila sedem rokov v spoločnej domácnosti. Počas spolužitia jej otec na chod domácnosti a na výdavky na maloletého syna pravidelne prispieval. Po rozchode v roku 2012 sa dohodli na sume výživného na syna. Sumu 150,- EUR otec posielal vždy k 19. dňu v mesiaci a poslednú platbu poslal v januári 2014. V súčasnosti je vydatá, má druhé dieťa so súčasným manželom. Poberá materské, vyplácané sociálnou poisťovňou a to v sume 285,- EUR mesačne a aj prídavok na mal. U. 23,52 EUR. Jej príjmy sú značne nedostačujúce na plnohodnotnú starostlivosť o syna. Otec mal. U. je slobodný, pracuje v Írsku a jeho čistý mesačný príjem jej nie je známy. Okrem mal. U. má otec vyživovaciu povinnosť aj na dcéru z predchádzajúceho vzťahu.

Uznesením zo 14.07.2014 OS Námestovo ustanovil maloletému dieťaťu opatrovníka a to ÚPSVaR Námestovo.

Kolízny opatrovník 06.08.2014 doručil OS Námestovo správu zo šetrenia rodinného prostredia dieťaťa (čl. 26). V správe opatrovník uviedol, že matka spolu s mal. U., manželom a dcérou P. nar. XX.XX.XXXX, bývajú v rodinnom dome (vo P.), ktorý je vo vlastníctve tety navrhovateľky. V rodinnom dome žijú ešte tri dospelé osoby. Dom je priestranný, rodina v ňom pre vlastnú potrebu užíva jednu izbu. Ostatné priestory užívajú spolu s ostatnými členmi domácnosti. Rodina sa chce v septembri presťahovať do obce S.. Mal. U. je dieťa narodené z predchádzajúceho vzťahu. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že od roku 2012 nežije s otcom maloletého v spoločnej domácnosti. Otec dieťaťa dlhodobo žije a pracuje v Írsku. Na výživu U. do konca januára 2014 prispieval sumou 150,- EUR, na ktorej sa rodičia vzájomne dohodli. Posledný osobný kontakt otca so synom bol počas letných prázdnin v roku 2011. Matka dieťaťa 24.08.2013 uzavrela manželstvo s T. Y.Í.. V súčasnej dobe je na materskej dovolenke. Jej príjem pozostáva z peňažnej pomoci v materstve v sume 275,- EUR a prídavku na dve maloleté deti vo výške cca 45,- EUR. Mal. U. navštevuje základnú školu. V septembri nastúpi do 3. ročníka ZŠ v Chlebniciach. Je zdravý, nie je v starostlivosti žiadneho odborného lekára. Nemá vyhranené záľuby, ktoré by vyžadovali zvýšené výdavky. Na strane otca nebolo vykonané šetrenie pomerov keďže žije mimo územia SR. Odporúčajú návrh matky rozšíriť o zverenie mal. U. do jej osobnej starostlivosti, keďže rodičia nežijú v spoločnej domácnosti.

Vo vyjadrení z 12.08.2015 doporučil mal. U. R. zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat povinnosťou prispievať na výživu mal. U. sumou 150,- EUR.

Uznesením z 08.01.2015 č.k. 9P/54/2014-37 OS Námestovo preniesol miestnu príslušnosť na tunajší súd z dôvodu, že matka sa aj s mal. U. presťahovala do obce S. Č.. XXX, kde majú evidovaný aj trvalý pobyt.

Matka dieťaťa na pojednávaní 30.04.2015 (čl. 76) zotrvala na návrhu s tým, že výživné žiada určiť od podania návrhu na súd. Ďalej uviedla, že žila s otcom U. na Slovensku zhruba štyri roky. Potom odišiel pracovať do Írska, teda už stále spolu nebývali, ale keď prišiel na Slovensko, tak prišiel do P. kde bývali, alebo ona so synom chodievali za ním do Írska. Začali sa odcudzovať, už to pre nich nemalo takto zmysel, tak sa rozišli s tým, že sa dohodli na tom, že syn ostane pri nej a on jej bude platiť na syna po 150,- EUR mesačne. Takto platil po dohode asi deväť mesiacov, posledne zaplatil platbu v januári 2014. Potom ho žiadala, aby platil výživné, na čo reagoval, že teraz nemá peniaze a keď viac mesiacov nezaplatil tak podala návrh na súd. So synom sa nestretáva, pretože najskôr bol v Írsku a teraz nevie kde sa zdržiava, či je stále v Írsku alebo niekde inde. Oznámila mu, že keďže neplatí, podá si návrh na súd, k čomu nemal výhrady. Otec dieťaťa nemá majetok na Slovensku a o jeho súčasných pomeroch nevie. Vydala sa. Manžel je zamestnaný, zarobí mesačne 800,- EUR v čom sú zahrnuté aj diéty, ktoré vychádzajú na 200,- EUR mesačne. V súčasnosti nemá žiadne zvýšené výdavky v súvislosti zo zdravotným stavom syna. Nie je proti tomu, aby sa otec so synom stretával, avšak za podmienky, že bude platiť výživné na syna.

Na pojednávaní 27.08.2015 (čl. 120-122) matka potvrdila, že je pravdou, že otec syna poslal na Slovensko väčší obnos peňazí a z týchto peňazí využila časť vo výške 6.800,- EUR na potreby syna, tiež na zariadenie bytu, k čomu otec nemal výhrady. Z tohto dôvodu, že z uvedenej čiastky boli hradené aj potreby syna, súhlasí s tým, aby súd určil výživné zo strany otca vo výške 150,- EUR mesačne až od tohto mesiaca. Pokiaľ pôvodne žiadala o určenie výživného od podania návrhu, tak v tejto časti berie svoj návrh späť. Otcovi nechce brániť v stretnutiach so synom, myslí si, že sa dokážu o stretnutiach dohodnúť. Preto nežiada, aby súd upravil stretnutia v rozsudku. Jej pomery sa nezmenili, stále poberá rodičovský príspevok a prídavky. Syn U. nastupuje do 4. ročníka ZŠ. Na syna má základné výdavky, jeho zdravotný stav je dobrý.

Uznesením z 03.07.2015 vydaným pod č.k. 8P/10/2015-97 súd začal v zmysle § 81 O. s. p. konanie o zverenie mal. U. do osobnej starostlivosti matky a o úpravu styku otca s dieťaťom. Aj pre túto časť konania ustanovil totožného kolízneho opatrovníka ÚPSVaR Námestovo.

Súd vo veci rozhodol aj v neprítomnosti otca dieťaťa, ktorý dlhodobo žije v Írsku a vo veci sa písomne vyjadril so súhlasom s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Taktiež rozhodol v neprítomnosti

kolízneho opatrovníka, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené 30.07.2015 a ktorý svoje stanovisko vo veci vyjadril písomne v podaniach zo dňa 05.08.2014 a 12.08.2015.

Otec v emailových podaniach doručených súdu dňa 11.05.2015, 29.06.2015 a 26.08.2015 uviedol k svojim pomerom, že v roku 2013 stratil prácu po havárii a jeho zdravotný stav mu momentálne nedovoľuje pracovať. Dostal od poisťovne 10.000,- EUR a z tejto sumy poslal matke U. 8.000,- EUR. Ona mu následne poslala späť 1.200,- EUR, takže jej ostalo 6.800,- EUR plus platil mesačne na syna po 150,- EUR. Kúpil chlapcovi aj hračky a oblečenie. Z uvedeného dôvodu súhlasí s výškou výživného 150,- EUR mesačne, avšak nesúhlasí so spätným platením výživného. Od 06.02.2015 mu írsky úrad sociálnych vecí začal vyplácať 188,- EUR týždenne. Jeho výdavky pozostávajú z úhrady nájomného 400,- EUR mesačne, električky 50,- EUR mesačne, výdavkov na vykurovací olej 50,- EUR mesačne, splátky v KBC bank po 80,- EUR mesačne. Jeho dlhy presahujú 5.000,- EUR a veci sú v exekučnom konaní. Súhlasil so zverením syna U. do osobnej starostlivosti matky. Uviedol, že so synom sa chce stretávať, chcel by s ním komunikovať, aj keď momentálne nemá finančné prostriedky. Na konkrétnu výzvu súdu, aby v prípade návrhu na úpravu styku, rozsah styku konkrétne vymedzil, s poučením, že inak bude súd vychádzať z toho, že žiada, aby súd úpravu styku v rozsudku nevymedzoval, otec požadovanú úpravu styku konkrétne nevymedzil. Zároveň vyjadril súhlas s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti, nakoľko jeho situácia mu nedovoľuje zúčastniť sa pojednávania.

Okrem výsluchu matky a kolízneho opatrovníka (na pojednávaní 30.04.2015), súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s rodným listom mal. U., so správami ÚPVSaR Námestovo o výške príjmov matky, so správou sociálnej poisťovne na matku, s potvrdením spoločnosti OHL ŽS a.s. Bratislava o výške príjmu manžela matky, so sobášnym listom o uzavretí súčasného manželstva matky, s rodným listom mal. P. Y. a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Mal. U. R. sa narodil XX.XX.XXXX z nemanželského vzťahu rodičov L. R. a Y. X., O.Č.. Y.. Z výpovede matky ako aj vyjadrení otca vyplýva, že rodičia spolu dlhodobo nežijú. Po ukončení spolužitia sa rodičia dohodli na výške výživného zo strany otca po 150,- EUR mesačne, ktoré otec platil pravidelne, posledne takto finančne prispel na syna v mesiaci január 2014. Matka potvrdila tvrdenie otca, že okrem týchto pravidelných príspevkov umožnil matke nakladanie s jeho finančnými prostriedkami vo výške 6.800,- EUR, ktoré matka použila aj na úhradu potrieb syna U.. So zohľadnením tohto príspevku vo výške 6.800,- EUR, matka zobrala späť svoj návrh na určenie výživného na syna za obdobie od podania návrhu t.j. od 06.06.2014 do 31.07.2015. Y. X. uzavrela dňa 24.08.2013 manželstvo s T. Y., z ktorého sa narodila dňa XX.XX.XXXX dcéra P. Y.. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku na dcéru vo výške 203,20 EUR mesačne, k čomu poberá prídavky na dve deti spolu vo výške 47,04 EUR. Manžel matky je zamestnaný v spoločnosti OHL ŽS a.s. a matka preukázala výšku jeho čistého príjmu za mesiac 03/2015 667,07 EUR, k čomu mal vyplatené diéty vo výške 205,80 EUR. Zdravotný stav mal. U. je dobrý, maloletý nastupuje do 4. ročníka ZŠ. Otec podľa písomných vyjadrení je dlhodobo nezamestnaný a poberá od úradu sociálnych vecí v Írsku sociálne dávky vo výške 188,- EUR týždenne. Jeho mesačné výdavky predstavujú predovšetkým nájomné 400,- EUR, poplatok za elektrinu 50,- EUR a náklady za vykurovací olej 50,- EUR. Otec žije dlhodobo v Írsku.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ZoR ods.:

1/ V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí,

ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

2/ Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

3/ Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

4/ Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

5/ Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Súd v súlade s návrhom matky, za súhlasu otca i kolízneho opatrovníka, zveril mal. U. s poukazom na ust. § 36 ods. 1 ZoR do osobnej starostlivosti matky, nakoľko rodičia spolu nežijú v spoločnej domácnosti a od ich rozchodu starostlivosť o U. zabezpečuje matka. Zároveň upravil právo oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Výživné súd určil vo výške 150,- EUR mesačne, t.j. vo výške požadovanej návrhom, s ktorou otec súhlasil. Takto určené výživné nie je v rozpore s kritériami pre určenie výživného vymedzenými v § 62 a § 75 ZoR. Výživné bolo určené až od 01.08.2015, nakoľko

matka svoj pôvodný návrh na určenie výživného od podania, t.j. od 06.06.2014 do 31.07.2015, na pojednávaní dňa 27.08.2015 zobrala späť. V rozsahu späťvzatia súd konanie v zmysle § 96 O. s. p. zastavil. Dôvodom späťvzatia bolo zohľadnenie finančných prostriedkov otca vo výške 6.800,- EUR, ktoré boli matkou použité aj na krytie potrieb syna, v dôsledku čoho nežiadala o spätné určenie výživného do 01.08.2015. Takéto stanovisko, t.j. nesúhlas so spätným určením výživného, uviedol aj otec vo svojich emailoch, z čoho možno jednoznačne vyvodzovať jeho súhlas so späťvzatím konania v matkou uplatnenom rozsahu. Keďže výživné bolo určené od 01.08.2015, otcovi vzniklo zameškané výživné len za mesiac august vo výške 150,- EUR, ktoré je povinný uhradiť k rukám matky dieťaťa v určenej lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Styk otca so synom súd neupravoval, nakoľko otec dlhú dobu žije v Írsku a na Slovensko z finančných dôvodov nechodí, t.j. v súčasnosti nie sú osobné styky otca so synom reálne a rodičia súhlasili s tým, aby súd úpravu styku v rozsudku neupravoval (otec bol poučený súdom, že v prípade, ak nevymedzí konkrétne návrh na úpravu styku so synom, súd bude vychádzať z toho, že žiada, aby úprava styku nebola súdom upravená). V takomto prípade je realizácia styku ponechaná na dohodu rodičov, ktorá má prednosť, nakoľko môže najlepšie zohľadniť aktuálne pomery u dieťaťa i rodičov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

V prípade podania odvolania, toto treba podať v potrebnom počte rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami. V tomto prípade v troch vyhotoveniach. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).